

TERVEZET

A nemzetgazdasági miniszter

.../2015. (...) NGM rendelete

a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (4) bekezdésének *d)* pont *dc)* alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 6. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 3. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró emberi erőforrások miniszterével egyetértésben – a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

E rendelet hatálya a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény (a továbbiakban: Mvt.) 87. § 4. pontja szerinti munkaeszköznek az Mvt. 87. § 9. pontja szerinti szervezett munkavégzés során történő használatára terjed ki.

2. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) ellenőrző felülvizsgálat:* az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó munkaeszköz szerelését követő, illetve az üzemeltetés megkezdését, valamint az új munkahelyen történő felállítást megelőző - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos körülmények meglétét ellenőrző - vizsgálat;
- b) időszakos ellenőrző felülvizsgálat:* az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó olyan munkaeszköz - munkáltató által meghatározott gyakoriságú - felülvizsgálata, amely a károsító hatások lehetősége miatt, a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő;
- c) kezelő:* az a munkavállaló vagy polgári jogi szerződés alapján munkát végző külső szakember, akinek a feladata a munkaeszköz használata;
- d) magasban levő munkahelyen ideiglenesen végzett munka:* az 1 méternél nagyobb szintkülönbségen - kivéve, ha e rendelet eltérően nem rendelkezik - végzett, nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka, ahol a biztonsági és ergonómiai követelményeknek megfelelő munkahelyi körülmények nem biztosítottak, ezért egyedi kockázatmegelőző intézkedések megtétele szükséges;
- e) megbízott személy:* az a munkavállaló vagy polgári jogi szerződés alapján munkát végző külső szakember, akit a munkáltató meghatározott feladatok elvégzésére írásban megbíz, és aki rendelkezik a feladat elvégzéséhez szükséges szakmai képesítéssel, tapasztalattal és gyakorlattal;

TERVEZET

- f) munkaeszköz használata:* a munkaeszközzel vagy a munkaeszközön végzett tevékenység, beleértve az elindítást, leállítást, alkalmazást, szállítást, javítást, átalakítást, karbantartást, szervizelést, valamint a tisztítást;
- g) rendeltetés szerinti használat:* az a tevékenység, amely az üzemeltetési dokumentációban előírtak szerint, a vonatkozó munkavédelmi szabályok figyelembevételével történik;
- h) rendkívüli munkavégzési körülmény:* az átlagostól jelentősen eltérő esemény, körülmény, természeti jelenség, illetve munkavégzéssel kapcsolatos mentési, katasztrófaelhárítási tevékenység;
- i) szabványossági felülvizsgálat:* az érintésvédelem olyan részletes - a méréseket és azok számszerű eredményének kiértékelését is tartalmazó - ellenőrzése, amely alkalmas arra, hogy kimutassa, teljesíti-e az érintésvédelem a vonatkozó szabványok valamennyi előírását;
- j) szerelői ellenőrzés:* az érintésvédelem alapvető hibáinak kimutatása céljából, különleges szakképzettséget, méréseket, illetve azok kiértékelését nem igénylő ellenőrzés;
- k) új vagy új létesítésű villamos berendezés:* olyan berendezés, amelynek hálózati táplálása még nem kapcsolódik össze fémesen más használatban lévő berendezések hálózati táplálásával;
- l) új vagy új létesítésű érintésvédelmi berendezés:* olyan berendezés, amelynek működése még független a már korábban meglévő - és ellenőrzött - érintésvédelmi berendezéstől.
- m) veszélyes tér:* bármely tér a munkaeszközön belül vagy annak környezetében, ahol a munkavállaló és a munkavégzés hatókörében tartózkodó egészsége vagy biztonsága veszélynek lehet kitéve;
- n) veszélynek kitett munkavállaló:* bármely munkavállaló, aki egészben vagy részben a veszélyes térben tartózkodik;
- o) villamos működési próba:* az a tevékenység, ami az ellenálláson át testzárlatot vagy földzárlatot idéz elő, amelynek során azt kell ellenőrizni, hogy az érintésvédelmi kikapcsolás késleltetés nélkül vagy a megengedett időn belül működik-e.

II. Fejezet

A MUNKAESZKÖZÖKRE ÉS HASZNÁLATUKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1. A munkaeszközökre vonatkozó általános követelmények

3. §

A munkáltató köteles a munkavállaló munkavégzéséhez olyan munkaeszközt rendelkezésre bocsátani, amely kialakításában, felépítésében és az alkalmazott védelmi megoldások tekintetében megfelel a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, és alkalmas az adott munkahelyi körülmények között az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatra.

4. §

A munkaeszközt úgy kell kialakítani és elhelyezni, hogy

TERVEZET

- a) megvédje a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodót a munkaeszköz kigyulladásától vagy túlhevülésétől, illetve a munkaeszközben keletkező, használt vagy tárolt gáz, por, folyadék, gőz vagy egyéb anyag munkakörnyezetbe történő kijutásától,
- b) alkalmas legyen a benne keletkező, használt vagy tárolt anyag robbanásának megelőzésére és
- c) biztosítsa a munkavállaló és a munkavégzés hatókörében tartózkodó védelmét az áramütés ellen mind üzemszerű körülmények, mind meghibásodás esetén.

5. §

(1) A munkaeszközt indítani az indító berendezés szándékos működtetésével lehet. Ez vonatkozik:

- a) az üzemszünet utáni újraindítás műveletére, függetlenül attól, hogy az üzemszünet milyen okból következett be, és
- b) az üzemállapot jelentős változására, ha az újraindítás vagy az üzemállapot jelentős változása az érintett személyre nézve veszélyt jelent.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény nem vonatkozik arra az esetre, ha a gép újraindítása, vagy a működési feltételek változása automatikus ciklusok szabályos, egymást követő ritmusának a következménye.

6. §

(1) A munkaeszközt jól látható, azonosítható és megfelelő jelzéssel rendelkező kezelőelemmel kell ellátni. A kezelőelemet lehetőség szerint a veszélyes téren kívül és olyan módon kell elhelyezni, hogy működtetése – ideértve a kezelő akaratától független vagy váratlan működtetést is – ne jelentsen veszélyt.

(2) Annak a vezérlőberendezésnek, amely a munkaeszköz kezelője részére biztosítja az automatikusan működő biztonsági jelzést biztonságosnak kell lennie, meghibásodása vagy megrongálódása nem idézhet elő veszélyes helyzetet. A vezérlőberendezés kiválasztásakor figyelembe kell venni azokat a meghibásodásokat, zavarokat és korlátokat, amelyekre a tervezett használat során számítani lehet.

7. §

(1) A munkaeszközt el kell látni olyan kezelőelemmel, amely azt biztonságosan működteti, és biztosítja a munkaeszköz teljes leállítását.

(2) A munkaeszköz indító berendezésének kiválasztásánál figyelembe kell venni a várható üzemzavarokat, valamint az üzemeltetési kieséseket.

(3) A munkaeszközt - az (1) bekezdésben meghatározottakon túl – a várható veszélytől és a rendes leálláshoz szükséges időtől függően el kell látni megfelelő számú vészkipcsoló berendezéssel. Amikor a munkaeszköz vagy annak veszélyes részei leálltak, az érintett működtető egység energiaellátását a vezérlésnek meg kell szakítania.

(4) Műszaki megoldással kell biztosítani, hogy a berendezést leállító rendelkezésnek elsőbbsége legyen az indító rendelkezéssel szemben.

TERVEZET

(5) A vészkipcsoló berendezés kezelőelemeit úgy kell elhelyezni, hogy azt a kezelő, vagy más, a veszély bekövetkezését észlelő személy könnyen elérje és veszélytelenül tudja működtetni.

8. §

(1) A leeső vagy kivágódó tárgy veszélyével járó munkaeszközt el kell látni a veszély jellegének megfelelő biztonsági berendezéssel.

(2) A gáz, gőz, aeroszol, folyadék vagy por kibocsátásával veszélyt okozó munkaeszközt el kell látni megfelelő felfogó, elvezető, illetve elszívó berendezéssel a keletkezési helyen.

9. §

(1) A munkaeszközt vagy annak részeit rögzítéssel vagy más módon stabilizálni kell, ha ezt a munkavállaló védelme szükségessé teszi.

(2) Megfelelő védőintézkedést kell tenni, ha a munkaeszköz törése vagy szétesése veszélyeztetheti a munkavállalót.

(3) A munkaeszköz mozgó részeit el kell látni biztonsági berendezéssel, amely elhatárolja a veszélyes teret, vagy leállítja a veszélyes rész mozgását a veszélyes tér elérése előtt. Olyan biztonsági berendezést kell alkalmazni, amely

a) stabil kialakítású;

b) nem okoz többletkockázatot;

c) nem távolítható el, vagy nem hatástalanítható könnyen;

d) a mozgó résztől megfelelő távolságot biztosít;

e) nem akadályozza a munkaeszköz működésének figyelemmel kísérését, és

f) lehetővé teszi a szereléshez vagy a karbantartáshoz szükséges műveletek elvégzését anélkül, hogy a biztonsági berendezéseket leszerelnék, valamint a hozzáférést arra a területre korlátozza, ahol a munkát el kell végezni.

10. §

A munkaeszköz kezelésére, szerelésére, karbantartására szolgáló területet az elvégzendő művelethez szükséges mértékben meg kell világítani.

11. §

A munkaeszköznek a magas vagy alacsony hőmérsékletű részeit elsősorban olyan védelemmel kell ellátni, amely megakadályozza az érintés vagy túlzott megközelítés lehetőségét.

12. §

A munkaeszközt a munkavállaló biztonsága érdekében el kell látni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges egyértelmű, könnyen észrevehető és a munkavállaló által érthető jelöléssel, illetve figyelmeztető jelzéssel.

TERVEZET

13. §

Karbantartási műveletet csak a munkaeszköz leállított állapotában szabad végezni, ha ez nem lehetséges, megfelelő védőintézkedést kell tenni, vagy biztosítani kell, hogy az ilyen művelet a veszélyes téren kívül elvégezhető legyen.

14. §

A munkaeszközt el kell látni könnyen felismerhető szerkezettel, amellyel leválasztható az energiaforrásról. Az energia visszatérése, a visszakapcsolás nem jelenthet veszélyt a munkavállalóra.

2. A munkaeszközök használatára vonatkozó általános követelmények

15. §

A munkaeszköz kezelője a fő kezelőhelyen meggyőződik arról, hogy senki sem tartózkodik a veszélyes térben, ha ez nem lehetséges, akkor automatikusan működő biztonsági jelzést – hangjelzés vagy világító jelzés formájában – kell adni a munkaeszköz elindítása előtt.

16. §

Munkaeszközt csak a rendeltetésének megfelelő célra és körülmények között szabad használni.

17. §

(1) Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében – ha annak biztonsága függhet a szerelés körülményeitől – a szerelést követően, de még a használatba vétel előtt és minden egyes új telephelyre vagy munkahelyre történő mozdítás után a megbízott személy ellenőrző felülvizsgálat keretében meggyőződik a biztonságos szerelésről, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről, a károsodások észlelésének és időben történő orvoslásának biztosítása érdekében.

(2) Az ellenőrző felülvizsgálat elvégzésének módját írásban kell meghatározni. A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

18. §

(1) Gondoskodni kell az időszakos ellenőrző felülvizsgálat megbízott személy általi elvégzéséről.

(2) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközt, a felülvizsgálat gyakoriságát és módját írásban kell meghatározni, figyelemmel az üzemeltetés körülményeire, a munkaeszközt érintő szabványokban foglaltakra és a gyártó által összeállított használati

TERVEZET

utasítás, üzemeltetési, karbantartási dokumentáció előírásaira. A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az öt évet.

(3) A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni és annak egy példányát - telepített munkaeszköz esetén - a helyszínen kell tartani.

(4) A legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel tájékoztatást kell nyújtani, ha a munkaeszközt a telephelyen kívül használják.

19. §

(1) A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés (a továbbiakban: villamos berendezés) közvetett érintés elleni védelmének, valamint az érintésvédelmi berendezés megfelelőségének ellenőrző felülvizsgálatairól szerelői ellenőrzés, illetve szabványossági felülvizsgálat keretében kell gondoskodni.

(2) Szerelői ellenőrzés elvégzése szükséges a villamos berendezés, illetve érintésvédelmi berendezés

a) létesítése, bővítése, átalakítása és javítása után a szerelés befejező műveleteként;

b) érintésvédelmének hibájára vagy hiányosságára visszavezethető rendellenesség észlelése esetén első lépésként;

c) minden érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálata alkalmával, annak bevezető részeként, vagy

d) jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos ellenőrző felülvizsgálatok esetén.

(3) Szabványossági felülvizsgálat elvégzése szükséges

a) új villamos berendezés létesítésekor az üzemszerű használatbavétel előtt;

b) a villamos berendezés bővítése, átalakítása és javítása alkalmával, a szerelői ellenőrzés elvégzése után;

c) az érintésvédelem hibájára vagy hiányosságára visszavezethető, minden olyan rendellenesség észlelése esetén, amelynél a rendellenességi ok meghatározása, a javításhoz szükséges hiba behatárolása szerelői ellenőrzéssel nem volt elvégezhető, vagy

d) jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos ellenőrző felülvizsgálat esetén.

(4) Rendkívüli munkavégzési körülmények esetén villamos működési próba elvégzése is elegendő - az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat helyett - a rendkívüli munkavégzési körülmény elhárításának időtartamára ideiglenesen telepített villamos berendezésekre vonatkozóan, ha azokat független aggregátorról táplálják, vagy az ideiglenes csatlakozó berendezésbe áram-védőkapcsolót szereltek. A villamos működési próbát az üzemszerű használatbavétel előtt kell elvégezni.

(5) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot szerelői ellenőrzéssel legalább a következő gyakorisággal kell elvégezni:

a) áram-védőkapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón háromhavonta,

b) ideiglenesen telepített munkahely esetén az áram-védőkapcsolón és korábban létesített feszültség-védőkapcsolón a telepítéskor és azt követően havonta;

c) kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorokon évente;

TERVEZET

d) a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló 8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet (a továbbiakban: KLÉSZ) alkalmazási körébe tartozó villamos berendezéseken hatévente;

e) azon villamos berendezésrészen, amelyre a fentiek szerint nincs külön gyakoriság előírva, az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával, annak bevezető részeként háromévente.

(6) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot – a KLÉSZ hatálya alá tartozó villamos berendezések kivételével – szabványossági felülvizsgálattal rendszeresen, legalább háromévente kell elvégezni a munkahelynek minősülő helyen.

(7) A vizsgált berendezés vizsgálati eredményét írásban kell dokumentálni, amely tartalmazza, hogy

a) a felülvizsgálat mely berendezésre terjedt ki;

b) a vizsgálatot végző felelős személy nevét és vizsgabizonyítványának számát;

c) milyen ok miatt került sor a vizsgálatra;

d) mikor végezték a vizsgálatot, és

e) az irat végén a hitelesítést, amely a dátumot és a vizsgálatot végző aláírását foglalja magába.

(8) Az érintésvédelmi szerelői ellenőrzésről és a villamos működési próba eredményéről készülő iratnak a (7) bekezdés *a)–e)* pontjaiban felsoroltakon kívül tartalmaznia kell legalább a vizsgált berendezés minősítését, amely lehet megfelelő, vagy nem megfelelő.

(9) Az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálati ellenőrzésről készülő érintésvédelmi minősítő irat a (7) bekezdés *a)–e)* pontjaiban felsoroltakon kívül legalább a következőket tartalmazza:

a) a felülvizsgálat befejezésekor fennmaradó hibákat a részletes felsoroláson túl legalább a közvetlen életveszélyes, vagy a soron kívül javítandó csoportokba kell sorolni és ezt a minősítést az iratban egyértelműen jelölni kell;

b) a mérési eredmények számszerű értékeit tartalmazó, rövidített jegyzőkönyvet, mellékletként.

(10) Az érintésvédelmi minősítő iratban a vizsgált berendezést minden esetben az irat kiállítása idején érvényes előírások szerint kell minősíteni.

(11) A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben rögzíteni kell, amit a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni és annak egy példányát a helyszínen kell tartani.

20. §

Az Mvt. 21. §-ában meghatározott újraindítási feltételek alá nem tartozó munkaeszközt, ha azzal az Mvt. 23. § (2) bekezdés *b)* pontjában nevesített rendkívüli körülmények következtek be, akkor lehet ismételten használatba venni, ha azt - az Mvt. 23. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a megbízott személy megvizsgálta és írásban nyilatkozott a munkaeszköz alkalmasságáról.

21. §

TERVEZET

Gondoskodni kell arról, hogy az alkalmazásra szánt biztonságos munkaeszköz megválasztásánál és az üzemeltetés helyének kijelölésénél a munkaeszköz használata során

- a) a munkavállaló testtartása megfeleljen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek;
- b) a munkaeszköz elégítse ki a sugárvédelmi, villamosbiztonsági és ergonómiai követelményeket, illetve használata ne vezessen kóroki tényezők egészségkárosító hatásához, és
- c) biztosítsa a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmét.

22. §

(1) A munkaeszközt kizárólag annak kezelője használhatja, ha a munkaeszköz használata a kockázatértékelés szerint veszélyt jelent a munkavállalók, illetve a hatókörben tartózkodók biztonságára vagy egészségére.

(2) Javítást, átalakítást, karbantartást csak megbízott személy, vagy megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező, külön oktatásban részesített személy végezhet.

23. §

(1) A munkavállalókat a munkaeszköz használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább

- a) a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
 - b) a rendeltetésszerű használat során az előrelátható meghibásodási lehetőségekről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
 - c) az előfordulható téves kezeléssel és annak következményeiről;
 - d) a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja, és
 - e) a munkaeszköz használata során szerzett tapasztalatokból levonható következtetésekről.
- (2) A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges írásban kell megadni.

24. §

A munkavállalót munkába álláskor, a munkaeszköz átalakításakor, új munkaeszköz használatba vételekor, vagy üzembe helyezésekor munkavédelmi oktatás keretében a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább

- a) a munkaeszköz üzembe helyezéséről, használatáról;
- b) a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről;
- c) a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hiba elhárításával kapcsolatos feladatáról;
- d) a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről;
- e) a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről;

TERVEZET

- f) a munkaeszköz rendeltetésszerű használatáról és annak következményeiről;
- g) a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról;
- h) a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról;
- i) a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről, és
- j) a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.

25. §

A munkáltatónak az Mvt. VI. fejezetében meghatározott, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében folytatott tanácskozáson, valamint a munkáltatói intézkedések előzetes megvitatása során konzultálnia kell a munkavállalókkal, illetve munkavédelmi képviselőikkel a munkaeszközökkel kapcsolatos kérdésekről.

26. §

A munkaeszköz kiválasztásánál figyelembe kell venni a munkakörülmények sajátosságait, a munkavégzés jellemzőit, lehetséges veszélyeit, valamint a munkakörülményekből adódó kockázatok mellett figyelembe kell venni a munkaeszköz használatából származó további kockázatokat.

27. §

A biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések szükség szerinti alkalmazásával a kockázatot minimálisra kell csökkenteni, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeit a munkaeszköz használata során nem lehet a munkavállaló számára teljes mértékben biztosítani.

28. §

Biztosítani kell a szükséges karbantartási intézkedéseket annak érdekében, hogy a munkaeszköz teljes élettartama alatt feleljen meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek.

29. §

- (1) A munkavállalót veszélyeztető kockázatok csökkentése érdekében a munkaeszközt úgy kell elhelyezni, felállítani és használni, hogy a mozgó elemek között elegendő hely álljon rendelkezésre, valamennyi felhasznált, illetve előállított energiaforma és anyag biztonságosan kerüljön a munkaeszközhöz, illetve onnan elvezetésre.
- (2) A munkaeszköz felállítását és leszerelését csak biztonságos körülmények között szabad elvégezni, figyelemmel a gyártó által az üzemeltetési dokumentációban meghatározott előírásokra.
- (3) Azt a munkaeszközt, amelyet a használata alatt villámcsapás érhet, megfelelő berendezés alkalmazásával, illetve intézkedés megtételével e hatástól meg kell védeni.

TERVEZET

30. §

Kockázatkezelő intézkedés megtétele szükséges, ha a munkaeszközt olyan munkahelyen használják, ahol

- a) közvetlenül a munkavégzés helye mellett vagy alatt - függetlenül a szintkülönbségtől - olyan anyag van, ahol fennáll a belefulladás veszélye;
- b) a munkaeszköz kiszolgálása dobogóról, állványról vagy emelvényről történik.

31. §

A karbantartási utasítással rendelkező munkaeszközhöz karbantartási naplót, egyéb munkaeszköz biztonságot befolyásoló karbantartásáról nyilvántartást kell rendszeresíteni. A karbantartási naplót, illetve nyilvántartást naprakészen vezetni, és abban a karbantartási eseményeket rögzíteni kell.

32. §

- (1) Biztosítani kell, hogy a munkavállaló biztonságosan bejuthasson és ott tartózkodhasson minden olyan területen, amely szükséges a munkaeszközzel történő munkavégzéshez.
- (2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a munkaeszköz beállítása és karbantartása során is.

III. Fejezet

A KÜLÖNLEGES MUNKAESZKÖZÖKRE ÉS HASZNÁLATUKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

3. A mozgó munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

33. §

- (1) A mozgó - önjáró és nem önjáró - munkaeszközt úgy kell kialakítani és felszerelni, hogy a rajta elhelyezkedő munkavállalót fenyegető kockázat megszüntethető vagy csökkenthető legyen az üzem közbeni helyváltoztatás során, ideértve a kerékkel való érintkezés, illetve a kerék vagy lánc talp közé történő beszorulás kockázatát is.
- (2) A munkaeszköz megfelelő kialakításával vagy átalakításával kell elhárítani, ha a mozgó munkaeszköz és a hozzácsatlakozó kiegészítő berendezés, illetve vontatmány között az energiaátvivő rendszerben hirtelen blokkolás következik be, és emiatt kockázat alakulhat ki. A szükséges intézkedést meg kell tenni a veszély elhárítására, ha a blokkolás nem küszöbölhető ki.
- (3) A mozgó munkaeszköz egységei közötti energiaátvitelt biztosító berendezést el kell látni felfüggesztő szerkezettel annak érdekében, hogy a talajjal ne érintkezzen, illetve ne szennyeződjék. A tisztítás, javítás lehetőségét biztosítani kell.

TERVEZET

(4) Azt a mozgó munkaeszközt, amelyben munkavállaló tartózkodik, úgy kell kialakítani, hogy a rendeltetésszerű használat során a felborulásból, illetve átfordulásból eredő veszélyek csökkenjenek, ezért ezeket el kell látni

a) olyan biztonsági berendezéssel, amely kizárja, hogy a munkaeszköz billenése meghaladja a negyed fordulatot;

b) olyan berendezéssel, amely lehetővé teszi, hogy a rajta tartózkodó munkavállaló részére elegendő szabad hely maradjon, ha a negyed fordulatot meghaladó billenésből eredően szerkezeti összenyomódás következhet be; vagy

c) egyéb, az a) vagy b) pontban meghatározott védelmi hatékonyságot biztosító berendezéssel.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott berendezés a munkaeszköz részeként vagy önállóan is alkalmazható. Alkalmazása mellőzhető, ha a munkaeszköz csak a szükséges stabilitás megteremtése után válik használhatóvá, vagy a kialakítása olyan, amely lehetetlenné teszi az átfordulást, illetve felborulást.

(6) Ahol fennáll annak a veszélye, hogy a munkaeszközön a kezelővel együtt ott tartózkodó munkavállaló a felborulás, illetve átfordulás miatt a munkaeszköz részei, illetve a padozat közé beszorulhat, részére olyan műszaki megoldást kell alkalmazni, amely biztosítja ilyen esetekben az ülésben maradást.

34. §

(1) Önjáró munkaeszközt csak a borulás kockázatát megszüntető, illetve csökkentő olyan megoldással lehet üzemeltetni, amely

a) megakadályozza a szállítóeszköz borulását,

b) biztosítja, hogy felborulás esetén az önjáró munkaeszközön helyet foglaló munkavállaló részére az eszköz elemei, illetve az elemek és a padozat között elegendő szabad tér maradjon, vagy

c) lehetővé teszi, hogy a munkavállaló az ülésben maradjon úgy, hogy a felboruló munkaeszköz részeivel ne kerülhessen érintkezésbe.

(2) Az (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott követelmény helyettesíthető vezetőfülke alkalmazásával is.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott berendezést mellőzni lehet, ha az a kockázattértékelés eredménye alapján nem indokolt.

35. §

Annak az önjáró munkaeszköznek, amely mozgása a munkavállalóra kockázatot jelenthet, az alábbi követelményeknek kell megfelelni:

a) berendezés alkalmazásával meg kell akadályozni a munkaeszköz illetéktelen személy által történő elindítását;

b) berendezéssel kell kiküszöbölni a pályához kötött munkaeszköz egyidejű mozgása során ezek összeütközését;

c) a munkaeszközt fék- és rögzítő berendezéssel kell felszerelni;

d) a munkaeszközön könnyen hozzáférhető helyen olyan kezelőelemnek vagy automatikusan kioldódó vészkipcsoló berendezésnek kell lenni, amely a fő működtető rendszer

TERVEZET

meghibásodása esetén biztosítja a berendezés lefékezését és megállítást, ha ez biztonsági szempontból szükséges;

e) a munkaeszköz kezelője részére megfelelő látóteret kell biztosítani kockázatértékelés alapján meghatározott segédeszköz alkalmazásával;

f) éjszakai vagy nem megfelelő látási viszonyok között alkalmazott munkaeszköznek rendelkezni kell a munkavállaló biztonságos munkavégzésének és az elvégzendő munka követelményeinek megfelelő olyan világító berendezéssel, amely elegendő biztonságot nyújt a munkavállaló számára;

g) tűz leküzdéséhez szükséges eszköznek rendelkezésre kell állni, ha a munkaeszköz, illetve a hozzákapcsolt pótkocsi, vagy a rajta elhelyezett rakomány tűzveszély kockázatát rejtí magában, és ezáltal veszélyeztetheti a munkavállalót a munkaeszközön vagy az alkalmazás helyén;

h) a távvezérelt munkaeszköznek automatikusan le kell állni, ha az ellenőrzött vezérlési zóna határára ér;

i) annak a távvezérelt munkaeszköznek, amely rendeltetésszerű alkalmazási körülmények között a munkavállalónak ütközhet, vagy őt valaminek nekiszoríthatja, rendelkeznie kell olyan biztonsági berendezéssel, amely az összeütközés és összenyomás veszélyét kiküszöböli vagy csökkenti.

36. §

A tartósan helyhez kötött, teher emelésére használt munkaeszközt, úgy kell telepíteni, hogy a teher munkavállalóval történő ütközésének, lezuhanásának, az emelő horogból és a teherfelvevő eszközből véletlenül történő kiakadásának, illetve a nem kívánt egyéb veszélyek kialakulásának a kockázata csökkenjen.

37. §

(1) Azt a teher emelésére használt munkaeszközt, amelyet a munkavállaló emelésére vagy mozgatására használnak, úgy kell kialakítani, hogy

a) a személytartó szerkezet lezuhanásából keletkező kockázatot erre alkalmas berendezés megakadályozza;

b) a munkavállalónak a személytartó szerkezetből történő kiesési kockázatát kizárja;

c) a munkavállaló beszorulását, összenyomását, illetve a tárgyakkal történő nem szándékos érintkezését kizárja;

d) a berendezés meghibásodása esetén a függve maradó személytartóban helyet foglaló munkavállaló ne kerüljön veszélybe, és mentése biztosítható legyen, illetve

e) a személytartót a teherfelvevő eszközhöz úgy kell rögzíteni, hogy az a teherfelvevő eszközről történő véletlen elmozdulás ellen biztosított legyen.

(2) A követelmény helyettesíthető a megnövelt biztonsági tényező figyelembevételével alkalmazott kötél állapotának napi ellenőrzésével, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kockázat nem elhárítható.

38. §

TERVEZET

- (1) Önjáró munkaeszközt csak az előírt vezetői, illetve kezelői engedéllyel rendelkező munkavállaló vezethet és kezelhet. Előírás hiányában a 23. és 24. § szerinti tartalommal, dokumentált módon kell gondoskodni a kezelő oktatásáról. A biztonságos működtetés érdekében az utasításokat írásban kell megadni. A dokumentumot a munkaterületen kell tartani.
- (2) Az önjáró munkaeszköz munkaterületen történő használatához szükséges közlekedési szabályokat írásban kell meghatározni.
- (3) Szervezési intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az önjáró munkaeszköz munkakörzetébe senki ne léphessen be.
- (4) Megfelelő intézkedésekkel kell kizárni a mozgó munkaeszközzel okozott sérülés lehetőségét, ha a munkaeszköz munkakörzetében munkavégzés vagy gyalogos közlekedés történik.
- (5) A munkavállaló akkor tartózkodhat mozgásban lévő munkaeszközön, ha erre a célra biztonságos tartózkodási helyet alakítottak ki. A munkaeszközön, annak mozgása közben munka akkor végezhető, ha a munkaeszköz sebessége ennek megfelelően választható meg.
- (6) A belső égésű motorral kialakított önjáró munkaeszközt akkor lehet zárt térben használni, ha az egészséget nem veszélyeztető, a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló jogszabályban meghatározott elegendő mennyiségű és minőségű levegő áll rendelkezésre.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

39. §

- (1) Teher emelés céljára olyan munkaeszköz használható, amely az alkalmazás teljes időtartama alatt stabilitását és terhelhetőségét - különös figyelemmel az emelendő teherre, a terhelés felfüggesztési és a teherviselő elemek csatlakozási pontjaira - megőrzi.
- (2) A tehermozgatáshoz szükséges teher emelésére használt munkaeszköz kiválasztásánál figyelembe kell venni az emelendő teher tömegét, alakját, a teher felfüggesztési és a teherviselő elemek csatlakozási pontjait, a függesztő eszközök alkalmazhatóságát és az emelés idején fennálló légköri viszonyokat.
- (3) Az emelési művelet végrehajtásában résztvevőnek ipari védősisakot kell viselni, ha leeső tárgy, vagy fej beütésének veszélye áll fenn.
- (4) Teher emelésére használt munkaeszközhöz naplót kell rendszeresíteni és abba be kell jegyezni:
 - a) a használat előtt elvégzett ellenőrzések tényét és eredményét;
 - b) a feltárt hibákat és azok elhárításának tényét és eredményét; és
 - c) az elvégzett időszakos vizsgálatok tényét és eredményét.

40. §

Teher emelésére használt munkaeszközön világosan és jól látható módon kell jelölni a névleges teherbírás értékét. A munkaeszköz egyes üzemállapotaira engedélyezett tényleges

TERVEZET

teherbírás értékeit a teher emelésére használt munkaeszköz kezelője által jól látható helyre felszerelt táblán kell rögzíteni.

41. §

(1) A teherfelvevő és függesztő eszközöket úgy kell jelölni, hogy a biztonságos használatukhoz szükséges információk – azonosító, névleges teherbírás, utolsó teherpróba – felismerhetőek legyenek.

(2) A teherfelvevő és függesztő eszközöket úgy kell tárolni, hogy rongálódásuk és károsodásuk ne következhesen be. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos állapotukról minden munkakezdés alkalmával meg kell győződni.

42. §

Az alkalmazási területet jól felismerhető és egyértelmű jelöléssel kell jelezni, ha a munkaeszközt nem személy emelésére alakították ki, és a használati célja eltéveszthető.

43. §

Mozgó vagy szétszerelhető teher emelésére használt munkaeszközt úgy kell felállítani és használni, hogy stabilitása az üzemeltetés során - minden előre látható veszélyre és a talaj jellegére is figyelemmel - biztosított legyen, és ne álljon fenn a borulás, illetve a megcsúszás kockázata.

44. §

(1) A munkavállalót az erre a célra kialakított teher emelésére használt munkaeszközzel, illetve kiegészítő berendezéssel lehet emelni.

(2) Technológiai, kármegelőzési okból kivételesen az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően is lehet emelni a munkavállalót, ha a munkáltató megfelelő intézkedéseket tesz a biztonságos emelés feltételeinek maradéktalan megvalósítására és biztosítja az emelés idejére a szükséges felügyeletet.

(3) Amíg a munkavállaló a személytartó szerkezetben tartózkodik, a teher emelésére használt munkaeszköz vezérlő állását annak kezelője nem hagyhatja el. A kezelő és a személytartó szerkezetben tartózkodó között az emelés teljes időtartama alatt a szóbeli kommunikáció lehetőségét biztosítani kell.

(4) Az emelés megkezdése előtt a mentés feltételeit meg kell tervezni, és biztosítani kell, hogy a munkavégzés teljes ideje alatt a mentéshez szükséges, megfelelő biztonságot nyújtó eszközök rendelkezésre álljanak.

45. §

Függő teher alatt senki nem tartózkodhat. Ennek tilalmára a teher emelésére használt munkaeszközön elhelyezett figyelmeztetést kell alkalmazni. A szükséges biztonsági intézkedéseket írásban kell meghatározni, és intézkedést kell tenni az ennek megfelelő

TERVEZET

munkavégzésre, ha a munkát nem lehet más módon elvégezni, mint a megemelt teher munkavállalók feletti mozgatásával. A dokumentumban leírtakat az érintett munkavállalóval ismertetni kell és a dokumentumot a helyszínen kell tartani. Ilyen esetben erőzárás elvén működő megfogó szerkezet, vákuumos vagy mágnes emelő nem alkalmazható.

46. §

Írásban kell meghatározni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a teher és a munkaeszköz szerkezeti elemeinek összeütközése ne következhesen be, ha két vagy több, helyhez kötött teher emelésére használt munkaeszközt állítanak fel, illetve szerelnek össze úgy, hogy azok egymás hatósugarába kerülhetnek. Az intézkedéseket az érintettekkel ismertetni kell és az intézkedéseket tartalmazó dokumentumot a helyszínen kell tartani.

47. §

Mozgó munkaeszkőzzel történő teheremelés esetén a gyártó által meghatározott, a helyi körülmények figyelembevételével alkalmazott kitámasztó eszköz és egyéb segédeszköz alkalmazásával kell megakadályozni a teher emelésére használt munkaeszköz megbillenését, felborulását, elmozdulását, megcsúszását. Az emelés megkezdése előtt a stabilitás meglétét a munkaeszköz kezelője ellenőrzi.

48. §

Irányító személyt kell biztosítani, ha a teher emelésére kialakított munkaeszköz kezelője a teher emelésének teljes folyamata alatt nem tudja annak biztonságos mozgását közvetlenül vagy megfelelő segédeszköz alkalmazásával folyamatosan figyelemmel kísélni. Biztosítani kell a munkaeszköz kezelője és az irányítást végző személy között a folyamatos, közvetlen kommunikáció lehetőségét. Intézkedést kell tenni az emelt tehernek személlyel, illetve környezettel történő ütközésének megelőzésére.

49. §

A teheremelés munkafolyamatát úgy kell megszervezni, hogy a tehernek a teherfelvevő eszközre kézzel történő felfüggesztése vagy levétele az e feladatot ellátó munkavállaló által biztonságosan legyen elvégezhető.

50. §

Valamennyi emelési műveletet körültekintően kell megtervezni, és oly módon megvalósítani, illetve felügyelni, hogy a munkavállaló és a munkavégzés hatókörében tartózkodó egészségének és biztonságának védelme biztosítva legyen.

51. §

TERVEZET

Az együttes munkavégzés biztonsága érdekében külön technológiai utasítást kell kiadni, ha a terhet egyidejűleg két vagy több munkaeszkővel emelik.

52. §

Az együttes emeléshez irányító személyt kell kijelölni.

53. §

(1) Teher emelésére kizárólag olyan munkaeszköz alkalmazható, amely az emelt terhet a részleges, vagy teljes energia-kimaradás esetén is biztosan megtartja, ha ez teljes biztonsággal nem lehetséges, akkor intézkedést kell tenni a fenyegető veszélyek megelőzése érdekében.

(2) Függő terhet nem szabad felügyelet nélkül hagyni, kivéve, ha a veszélyes térbe történő belépést műszaki eszközök alkalmazásával megakadályozták, az emelő szerkezeten a teher rögzítése biztonságosan megtörtént, és a teher megtartása biztosított.

(3) A teher emelésére használt munkaeszköz elhagyása után a kezelő gondoskodik

a) teher emelésére használt munkaeszköz használati utasításban előírt helyzetbe, illetve állapotba hozásáról, és

b) az illetéktelen személy által történő használat megakadályozásáról.

54. §

A teher mozgatására szabadban használt munkaeszkővel végzett tevékenységet le kell állítani, ha a munkaeszköz működésének biztonságát és biztonságos használatát az időjárási körülmények veszélyeztetik. Ilyen esetben a munkaeszköz használati tájékoztatója által meghatározott intézkedéseket kell megtenni, különös tekintettel a munkaeszköz felborulásának megelőzésére.

55. §

A teher emelésére használt munkaeszköz részletes üzemeltetési követelményeit az üzemeltetési dokumentáció és az Mvt. 11. és 12. §-a szerinti szabályok tartalmazzák.

5. A magasban lévő munkahelyen ideiglenesen végzett munkánál használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó követelmények

56. §

(1) Magasban lévő munkahelyen, ahol ideiglenesen végeznek munkát, és a munka elvégzéséhez szükséges biztonságos és ergonómiai feltételeket kielégítő munka- vagy tartózkodási területet nem lehet biztosítani, olyan eszközt kell a munkavállaló rendelkezésére bocsátani, amely megfelel az elvégzendő munka jellegének, az előre látható igénybevételnek és lehetővé teszi a veszélytelen közlekedést.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség teljesítése során az egyéni védelem alkalmazásával szemben elsősorban kollektív műszaki védelmet kell biztosítani. Ez a

TERVEZET

kockázatok megelőzésére és kiküszöbölésére alkalmas berendezés megválasztásával, használatával, a használatra vonatkozó speciális képzéssel, meghatározott időszakonkénti kiegészítő vizsgálatával történhet.

(3) A munkahely megközelítésének módját, illetve az oda történő feljutást biztosító legalkalmasabb eszközt az igénybevétel gyakorisága, az áthidalandó magasságkülönbség és a használat várható időtartamának figyelembevételével kell megválasztani. Veszély esetére biztosítani kell a menekülés és mentés lehetőségét.

(4) A munkahelyre történő feljutást biztosító munkaeszköztől a munkaszintre, az állványok járólapjára, járósíntjére történő átlépés és onnan való visszalépés nem növelheti a lezuhanás kockázatát.

(5) A lezuhanást megakadályozó rendszernek kellő szilárdságúnak és olyan kialakításúnak kell lenni, hogy a magasból történő lezuhanást megakadályozza, illetve a munkavállalónak sérülést ne okozzon. A kollektív műszaki védelem csak létra becsatlakozási pontjánál, illetve lépcső bejáratánál szakítható meg.

(6) Hatékony kiegészítő biztonsági megoldást kell alkalmazni, ha a technológia miatt a lezuhanást megakadályozó kollektív műszaki védelmi rendszert átmenetileg el kell távolítani. A munkát csak akkor szabad megkezdeni, ha a kiegészítő védelmet kialakították. A lezuhanást megakadályozó kollektív műszaki védelmi rendszert az eredeti állapotának megfelelően kell visszaállítani, ha a munkát befejezték vagy átmenetileg abbahagyták.

57. §

Magasban ideiglenesen munkát csak akkor szabad végezni, ha az időjárási feltételek a munkavállaló egészségét és biztonságát nem veszélyeztetik.

58. §

A létra fellépői, illetve fokai munkaszintként akkor használhatók, ha más biztonságosabb munkaeszköz alkalmazása kockázatértékelés alapján nem indokolt a kockázat alacsony szintje, a tervezett használat rövid ideje, vagy a helyszín olyan adottságai miatt, amelyeket a munkáltató nem tud megváltoztatni.

59. §

(1) Létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata során stabil legyen. A hordozható létra lábait tartós, erős, megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve függesztett létrákat - a kötélletra kivételével - elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.

(2) Kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létra lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.

TERVEZET

(3) A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az egyéb kapaszkodási lehetőség hiányában legalább 1 méterre nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé.

(4) A kitolható, az átalakítható illetve az egymásba illeszthető létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható létrát használat előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.

(5) Létrát úgy kell használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét, ha a létrára teherrel kell felmenni.

(6) A létrát használat megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Sérült, deformálódott, hiányos létra nem használható.

(7) A támasztólétrának a vízszinteshez képest 60-75°-os szöget kell bezárnia a létra típusától függően.

60. §

(1) Olyan munkaállványt szabad használni, amelyet a vonatkozó nemzeti szabvány előírásai vagy azzal legalább egyenértékű műszaki megoldás szerint terveztek, méreteztek, és a stabilitását ellenőrizték.

(2) Szilárdsági és állékonysági számításokat kell végezni, ha a választott munkaállvány méretezési adatai nem állnak rendelkezésre vagy a méretezési adatok a tervezett szerkezeti összetételnek nem felelnek meg, kivéve, ha a gyártó által előírt módon vagy szabványos elemekből munkaállványra vonatkozó építési szabályoknak megfelelően épült.

(3) A munkaállványt a megbízott személy által készített építési és bontási terv szerint kell felépíteni, használatba venni, illetve lebontani, figyelembe véve a használati útmutató előírásait is. Típusterv is készülhet a nemzeti szabványban meghatározottak alapján vagy azzal legalább egyenértékű, olyan műszaki megoldás szerint, amely tartalmazza az alkalmazás helyén fennálló körülményekre vonatkozó követelményeket.

(4) A munkaállvány elemeinek méretét, formáját és elhelyezését az elvégzendő munka követelményeinek megfelelően kell meghatározni. Az elemeknek alkalmasnak kell lenni a munkaműveletekből adódó terhelés viselésére, biztosítaniuk kell a biztonságos munkavégzést és közlekedést. Az állványelemeket úgy kell elhelyezni és összeszerelni, hogy az egyes elemek a használat során ne tudjanak elcsúszni. A munkaállvány egyes elemei és a leesés elleni védelem elemei között nem lehet a munkavállalók életét vagy testi épségét veszélyeztető közbenső nyílás vagy tér.

(5) A munkaállvány padozaton lévő feljáró nyílások egymás fölött nem lehetnek. Nem közlekedés céljára készült állványelemeket, ilyen célra használni nem szabad.

61. §

(1) Munkaállványt a munkáltató által írásban megbízott felelős személy közvetlen irányításával lehet építeni, bontani, vagy azon jelentős átalakítást végezni. A felelős személyt szakmai jártassága és gyakorlata figyelembe vételével kell kiválasztani.

TERVEZET

(2) Munkaállvány építését, átalakítását, illetve bontását végző munkavállalót az e tevékenységek biztonságos elvégzéséhez szükséges szakmai ismeretekről, lehetséges veszélyekről, kockázatokról, és a védekezés módjáról ki kell oktatni.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott oktatás legalább az alábbiak ismertetésére terjed ki:

a) a munkaállvány építési, bontási, illetve átépítési terve;

b) a munkaállvány építési, bontási, illetve átépítési munkáinak biztonságos elvégzésére vonatkozó műszaki és biztonsági követelmények;

c) személyek és tárgyak lezuhanásának megelőzése érdekében szükséges intézkedések;

d) előírások, amelyeket az állványzatot veszélyeztető kedvezőtlen, viharos időjárás körülményei között meg kell tartani;

e) a megengedett terhelhetőség, és

f) az építés, bontás, illetve átalakítás során felmerülő, a munkavállalók életét, testi épségét veszélyeztető kockázatok.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott felelős személynek és az érintett munkavállalónak rendelkeznie kell a munkaállvány építési és bontási tervével, illetve a szükséges utasításokkal.

62. §

(1) Munkaállvány tartó elemeinek elcsúszását a felfekvési területen történő rögzítéssel vagy elcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más hasonló, azonos értékű megoldással kell biztosítani. A terhelt felület teherviselő képességének meg kell felelnie az állványosztálynak. A munkaállvány állékonyságát biztosítani kell. A gördíthető munkaállványt akaratlan elmozdulás ellen e célra kialakított rögzítő berendezéssel kell stabilizálni.

(2) Állványelemeket illetéktelenek belépését tiltó jelöléssel kell ellátni, és megközelítésüket elkerítéssel megakadályozni, ha a munkaállvány egyes elemei az állvány építése, átalakítása, vagy bontása során még nem használhatóak.

63. §

Az építőipari kivitelezés során alkalmazott munkaállványra vonatkozó követelményeket az Mvt. 11. §-a szerinti szabályok tartalmazzák.

64. §

(1) A munkahely kötél segítségével történő megközelítése és kötéllel történő pozicionálás akkor használható, ha a kockázatértékelés szerint a munka biztonságosan elvégezhető és más, biztonságosabb munkaeszköz vagy módszer alkalmazása nem indokolt. A kockázatértékelés alapján - figyelembe véve az elvégzendő munka időtartamát és az ergonómiai szempontokat - megfelelő munkapadot kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés alapján kiválasztott munkaeszköz biztonságos alkalmazásának feltételeit - annak típusától függően - úgy kell meghatározni, hogy a munka során a munkavállalót fenyegető veszélyt a lehető legalacsonyabb szinten lehessen tartani. Szükség esetén a munkavállalók lezuhanását megakadályozó rendszert kell alkalmazni.

TERVEZET

65. §

Ha a magasban lévő ideiglenes munkahelyre a feljutást és a munkaeszköz munkavégzési helyzetbe állítását kötelek segítségével valósítják meg, az alábbi követelményeket kell teljesíteni:

- a) a munkavégzéshez két, egymástól független rögzítési ponttal rendelkező kötelet kell biztosítani, amelyből az egyik az ereszkedő kötél, a másik a biztosító kötél;
- b) a munkavállaló részére a biztosító kötélehez csatlakoztatott teljes testhevederzetet kell biztosítani, és azt a munkát végzőnek használnia kell;
- c) az ereszkedő kötelet a szükséges irányú haladást lehetővé tevő, a leesés megelőzésére szolgáló önzáró eszközzel kell ellátni arra az esetre, ha a munkát végző elveszíti az ellenőrzést saját mozgása felett. A biztosító kötelet szinkronizált mozgású, a munkavállaló haladását követő, lezuhanását megakadályozó rendszerrel kell ellátni;
- d) a munkavállaló által a munkavégzés során használt munkaeszközöket és egyéb segédeszközöket a munkahelyzet-rendszerhez vagy a segédkötélhez kell rögzíteni;
- e) a munkát előzetesen meg kell tervezni, és a munkavégzés alatt folyamatosan felügyeletet kell biztosítani oly módon, hogy a felügyeletet ellátó személy szükség szerint bármikor segítséget tudjon nyújtani. Biztosítani kell, hogy a veszélyes helyzetbe került munkavállalót menteni lehessen;
- f) az érintett munkavállalót a munkavégzéshez szükséges ismeretekre és az alkalmazott munkafolyamatra vonatkozóan elméleti és gyakorlati oktatásban kell részesíteni, ideértve a szükséges mentési eljárás megismertetését is, és
- g) rendkívüli körülmények között, amikor a kockázatértékelés megállapítása szerint a két kötél alkalmazása a munka során fokozott veszélyt jelentene, megengedhető - a munkáltató írásos engedélye alapján - egy kötél használata. Ilyen esetben a munkavégzés felelős irányítója a munkaterületet nem hagyhatja el, és a munkát személyesen kell felügyelnie.

66. §

Az ipari alpinechnikai tevékenységre vonatkozó részletes követelményeket az Mvt. 11. §-a szerinti szabályok tartalmazzák.

IV. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

68. §

Hatályát veszti a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet.

TERVEZET

69. §

Ez a rendelet a munkavállalók által a munkájuk során használt munkaeszközök biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről szóló 2009. szeptember 16-i, 2009/104/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Varga Mihály
nemzetgazdasági miniszter

Egyetérttek:

Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere